

ספינת המעפילים "הפורצים"הספינה¹:

לועזי - M/V MARIE ANNICK

: צרפת

זור: מִקְרָב מִפְרֵשִׁית. ספינת עץ, 2 תרנים, שלוחה קדמית, מחסן במרכז.

: ד 27 מ' L.O.A:

: זב כ- 8 מ' Wide:

: קע 3.10 מ' Draft:

חק בריק: 100 טון Displacement:

יבולת: 60 טון Dead Weight:

: ט 1.2 מ' Free Board:

עה: מערך מפרשים

מנוע דיזל צרפתי, 8 צילינדרים

הספק - 130 כ"ס

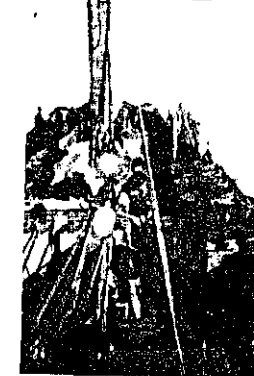
צריכת דלק: 32 ליטר מזוט לשעה ב- 1,000 סל"ד.

זירות: 8 קשר ב- 1,000 סל"ד

7 קשר ב- 800 / 750 סל"ד.

עם מפרשים מהירות מרבית 11 קשר.

: ות צרפתי. 8 איש.

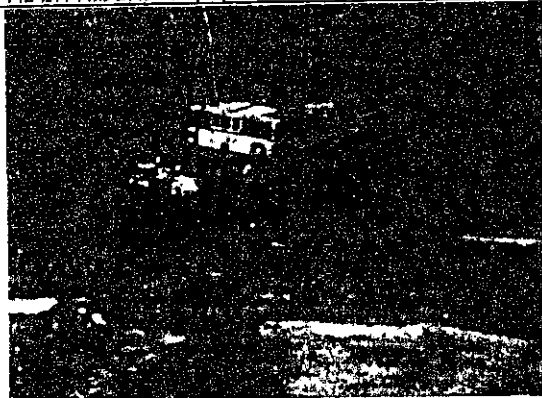
איור 49 - הספינה ביום ההפלגה

תמונה 10346

איור 50 - דרגשי המעפילים בספינה

ארכיון ההגנה. (1949). המוסד לעליה - הפורצים מרום ארכיון ההגנה. תיק 14/219. 22.11.47-2.1.49.

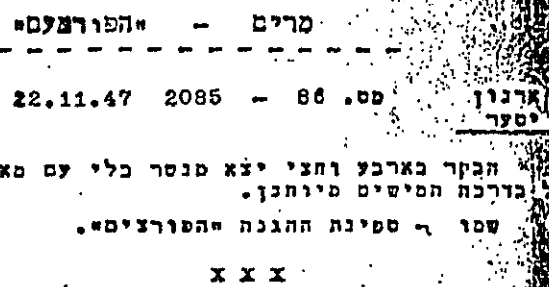
ארכיון ההגנה. הפורצים מרום 2.1.1949-22.11.1947. תיק 14/219

איור 51 - "הפורצים" (לתמונה אין קשר להפלגה הנוכחית)

ארכיון הפלמי"ח. אוצר תמונות הפלמי"ח. אלבום: "פלגים ספינות המעפילים ד" עמוד 3

בבנדול עלו על הספינה מאה עשרים ושניים מעפילים.

בספינה נותרו עוד כשלושים מקומות ריקים. נאמר לנו שהם יתמלאו במעפילים עולים ממרוקו, שיעברו אלינו מספינת המעפילים "החלוץ" אותה נפגוש בדרך.

איור 52 - מברק ההפלגה

ארכיון ההגנה המוסד לעליה. הפורצים מרום 22.11.47 - 2.1.49 תיק 14/219 עמוד 7.

בין העולים היו ארבעה בחורים צעירים חביבים במיוחד מארגנטינה:

זאב גלקין

ברוך גלקין

הילל מילשטיין

יוסף בן מנשה

בהפלגה הם מלאו תפקידי ימאי.

הם היו חניכי "ביתר" מבואיינס-אירס ועלו לארץ כדי להצטרף לקיבוץ של בית"ר.

אמרתם להם "אם אתם רוצים להיות בקיבוץ זה לא בית"ר".

כל הארבעה הגיעו לארץ, הצטרפו לפלגים ואח"כ שרתו בחיל הים.

איור 53 - ברוד גלקין

ארכיון הפלמי"ח. אוצר התמונות. אלבום: "פלמי"ם ספינות המעפילים ד'. תמונה מס. 10347

שים עם "החלוץ"

23-24/11/1947 במערב קורטיקה נפגשו עם "החלוץ". ארבעים וארבעה מעפילים עברו מהחלוץ הפורצים.

איור 54 - דיווח על העברת המעפילים מ"החלוץ" אל "הפורצים"

23.11.47 סט. 90 - 0145
24.11.47

הליכה קבלו תפורצים את ה-50 מיוחנן.

x x x

ארכיון ההגנה המוסד לעלייה. הפורצים מרים 22.11.47 - 2.1.49 תיק 14/219 עמוד 2.

איור 55 - מברק לפריס - "הודיעו פרטי הפורצים!"

25.11.47 - 2155 - 110

ספר
ברנא

הודיעו פרטי הפורצים:

- 1. שנות הספקי, הכללה וחגדעוני.
- 2. מהירותה
- 3. לכמה ימים דלק
- 4. סים ומזון.
- 5. אמצעי-הכלה וטים ולכמה אנשים: סירות, רפסודות, הגדרות, הכלים.
- 6. סירות ההוראות כנוגע לקורס, קטר עם ארנון, התגדרות.
- 7. רגל טסה-הולטי, תיאור הצרני.
- 8. עוטק
- 9. הגה רזרבי
- 10. האט הזבלו פליקים, כסה ואיפה.
- 11. מספר העובדים הזרים, לאומיותם ותעודותיהם.
- 12. הרכב המעפילים: סין, גיל, התנועות והאמצעות.

x x x

ארכיון ההגנה המוסד לעלייה. הפורצים מרים 22.11.47 - 2.1.49 תיק 14/219 עמוד 2.

איור 56 - מברק תשובה מהפורצים (לאחר קבלת המעפילים מ"החלוץ")

27.11.47 - 0920 - 31 - פ.ס. - מרים

א. ברכת המעפילים שלוחה לכם.
 ב. קספינה סאה שטים ושכעה (167) אי.ס. מהם חמישה הוליים.
 ג. המלוים: נפתלי ירדני פרגה, טוסקה ואדיר.
 ד. ססנו: ספינת ההגנה "הפורצים". הודיעו באם יש שנויים.
 ה. אין סליק לאנשים. נשתדל להכין למפשים ונודיע מקוטו.
 ו. זכר העובדים שתמסר במקרה שנתפס.
 ז. הפטו בספר הרשטת הספינות, שם תורכי, מצרי המתאים לספינה
 ח. נת 100 טון והודיעו לנו.
 ט. כלשתקרב נודיע סאין נבוא, אנו רוצים לבוא סדרום באם ירשה
 פ. מזב האיר. הודיעו דעתכם.
 ס. לנו סירוג נוסמי הפכילה שלושים איש וסירת עץ קטנה.

x x x

ארכיון ההגנה המוסד לעלייה. הפורצים מרום 22.11.47 - 2.1.49 תיק 14/219 עמוד 2.

המלוים - שמות וכינויים:

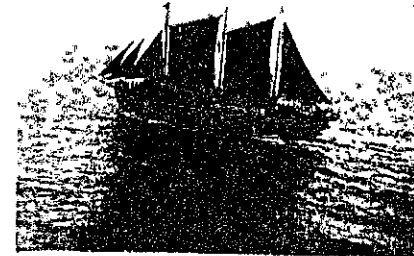
- "מרים" - הפורצים.
- "נפתלי" - מלווה ראשון - שלום דוליצקי.
- "טוסקה" - מלווה שני - אני, יוסף שחר (שורצמן). עסקתי בעניינים הלוגיסטיים ולא בענייני הניווט.
- "ירדני" - הורובין(?)
- "פרגה" - חגדעונית מדרגה גורן.
- "אדיר" - חגדעוני בני גפן.
- "יוחנן" - ספינת המעפילים "החלוץ".
- "ארנון" - חוף ארץ ישראל - העפלה ורכש.
- "נטר" - צדפת
- "סידני" - מרסיי
- "יסערי" - פריס
- "עופרי" - פראג
- "ליאונרד" - רומא
- "שמשוני" - רשת האלחוט הארצית.
- "מיכאלי" - ציר בינסקי משה הממוסד לעליה ב', מרכז פעולות ההעפלה ומזכיר המוסד¹
- "הנסי" - חגדעוני שלמה רוזן²

¹ רבלין, ג. ע. (1998). זר לא יבין. ספר הכינויים. משרד הביטחון. ח"א: דפוס מאיר
² ערוח יהודה בן צור

לְיוֹחָ – Giovanni Maria

ת המעפילים "החלוץ" - המלווה נמרוד אשל - יצאה מלח-ספציה באיטליה לכיוון חוף בצרפת להעלאת מעפילים לארץ. בדרך נקראה להחליף את ספינת המעפילים ה"ברק" - יזה יהודה בן צור - בגלל קלקול במנועה, כשהייתה בדרכה לחוף אלג'יר מעפילים אי מרוקו. על ה"ברק" בנוסף ליהודה, היו הגדעוני בני גפן ורופא מעפיל - ד"ר קליין. ד"ר ו בני גפן עברו מ"הברק" ל"החלוץ" כשבני מתחלף עם הגדעוני נחמן בורשטיין "בוב", שעבר חלוץ אל "הברק"¹.

ד 57 - הספינה Giovanni-Maria היא ספינות המעפילים "החלוץ" ואח"כ - ה"כ"ט בנובמבר"

http://www.palyam.org/Hahapala/NAfrica/NE_about_KT_November

ולוח" היגיע למפרץ ההעמסה שבחוף אלג'יר מכיוון מזרח והתגלתה במגדלור כף קקסין. "החלוץ" החלה בהעמסת המעפילים, כוחות הזינדרמריה המקומית הוזעקו לחוף ודרשו: סיק את פעולת ההעמסה. לאחר שפתחו באש, פעולת ההעמסה הופסקה כדי למנוע נפגעים או י. הספינה הצליחה לחמוק כשעל סיפונה ארבעים וארבעה מעפילים מעולי מרוקו, שהספיקו לת לספינה ואיתם הורוביץ, שליח מארץ ישראל, שקיבל פקודה להצטרף להפלגה². סה"כ 45 ו שהיו אמורים לעבור אל "הפורצים".

ישה עם "החלוץ"

צות ליל 23-24/11/1947 נפגשו עם "החלוץ" מול גולף-דה-פורט במערב קורסיקה. דעונים התחלפו. בני גפן, שעבר מ"הברק" אל "החלוץ" עבר מ"החלוץ" אל "הפורצים" נחלף עם שלמה רוזן - "הנס", שעבר מ"הפורצים" אל "החלוץ"^{3,4}. יחד עם בני עברו אלינו - קליין והמלווה הורוביץ, שליח עליה ב' באלג'יר. בנוסף להם העבירו אלינו מ"החלוץ" את רבעים וארבעה המעפילים מעולי מרוקו בהם צעירים כבני 17, 18, 19, נשים ובהן נשים

יוח יהודה בן צור

י חיים, א. השליחת הארץ ישראלית לצפון אפריקה התקופה הראשונה 1948/9-1943. אפעל: ארכיון יד טבנקין, יק 13-2-2/56/7

ן בני. (08/12/1947). העתק הד"ת של הגדעוני ב"הפורצים". חל אביב: הארכיון לתולדות ההגנה 14/219 עמ' 43-4. (ראה נספח 4 א, ב, ג)

זרוד אשל מספר: http://www.palyam.org/Hahapala/NAfrica/NE_about_KT_November עמ' 3.

הרות. בספינה התעוררה בעיה למצוא מקום למספר גדול של מעפילים להם לא היינו ערוכים (כאמור בספינה נותרו עוד כשלושים מיטות). עברתי בספינה ומצאתי מקומות נוספים שאפשר היה לשכן בהם חלק מהמעפילים. לבסוף נשארתי עם שמונה מעפילים להם לא מצאתי מקום. עברתי שוב ושוב, עוד ועוד בין תאי המעפילים ולא מצאתי מקום "להכניס בו סיכה". בלית ברירה הם היו צריכים לישון על הסיפון. יצאתי לאתר מקום לשמונת המעפילים ולאחר כרבע שעה חזרתי אליהם ולא מצאתי אותם. מסתבר שהמעפילים ביוזמתם הצטופפו על הדרגשים והזמינו את השמונה להצטרף אליהם¹.

מאז השתנתה דעתי - השקפת עולמי - לחלוטין:

לכל אדם הוקצה מקום בנפח של 40 ס"מ x 40 ס"מ x 170 ס"מ.

הבנתי, ששום תכנון ויהיה המדויק והבדוק ביותר לא יכול לקחת בחשבון את מה שבני אדם מסוגלים לעשות בעצמם - מה שיתברר כנכון בכל תחומי החיים.

אחד מארבעים וארבעה עולי מרוקו שעברו מ"החלוץ" אל "הפורצים" היה אברהם דגן (דאדון):

ניתוח בלב ים

אחד ממעפילי מרוקו שעברו אלינו מ"החלוץ" חלה מאוד באחת מעיניו². ד"ר קליין קבע שהוא חייב לנתח אותו.

הרופא פנה אלי ואמר, שהוא בדק את התרופות שהיו בהחזקתו של הקומנדנט (הקברניט) הצרפתי - הוא מצא תרופות רבות ומגוונות מסוגים שונים לכל מקרה שרק ייתכן שיהיה, ביניהן פניצילין, שהייתה אז תרופה יקרת מציאות בעולם - אבל הוא לא מצא אף טיפה או כדור מורפיום.

ללא מורפיום לא יכול היה להרדים את החולה.

מסתבר שהקומנדנט היה מכור לסמים והשתמש במורפיום.

לצורך הניתוח הרופא נזקק לחומרי הרדמה ולדם, שבלעדיהם לא יוכל לנתח את החולה.

אמרתי לו שלי יש דם מסוג A. הוא יכול לקחת ממני. אבל הרופא לא ידע את סוג דם החולה.

לרופא יש דם מסוג O - יכול לתרום לכולם.

הרופא נתח את החולה: הרדימו בשתיית אלכוהול - השתמש בדמו הוא לטובת החולה.

מדוע נגררים לשימוש בסמים?

שאלתי את הרופא (שאלה מאוד רלוונטית גם לחיום): "איך אנשים מבוגרים, אינטליגנטים ומחונכים שמוזהרים מלקחת סמים, יודעים שזה מביא לאבדון, בכל זאת נגררים לשימוש בהם?" הייתי תמים. והרופא השיב:

¹ מוסיפה לעדות הלינה בירנבאום ממעפילי הפורצים: "בין המעפילים היו גם נשים הרות. הצטופפנו על הדרגשים ופינינו למעפילים מקום".

² הלינה בירנבאום מעידה: "כן, הייתה לו עיין כוז כמו עגבנייה" כשהיא מדגימה באגרוף כף ידה לפני עינה הימנית. ומעיד ליאון שורץ ממעפילי "הפורצים": "אחה מחזיר אותי להפלגה, אני עומד על יד הרופא ורואה את הניתוח"

זוכר, שבארוחת הצהריים הקצין השני קיבל התקף של כאבים איומים?
 בל מאוד בכבד. אני הייתי על האונייה טיפלתי בו והכאבים נרגעו. תאר לך שאני לא
 על האונייה? הקומנדנט הנחמד היה נותן לו מורפיום. שתיים, שלוש זריקות - והוא
 משהו בהפלגה הזו...

הצרפתי:

נט, שני קצינים וצוות של עוד חמישה מלחים.
 דתי עם הקצין הראשון וניסיתי להידבר איתו במילים המעטות שידעתי בצרפתית.
 אוניית מלחמה באופק והקצין הראשון שאל אותי "איזו אונייה זו?" הסתכלתי במשקפת
 זי לו "כנראה אוניית מלחמה בריטית". הוא נבהל. אמרתי לו "סה פה, סה פה, סה פה
 רטנט" - כיוונתי לאמר "זה לא חשוב". "אהה" - עונה לי הקצין: "סה טרה אימפורטנט!"
 ן חשוב!! הצרפתים זוכרים היטב את נלסון האדמירל הבריטי - הם מאוד העריכו את
 ;בריטי - אל תזלזל בו!
 אחד ראיתי אותו עובד על סירת ההצלה - דופק קנפת (חומר אטימה זמוי צמר גפן
 סים למרווחים שבין לוחות העץ הבונים את זופן הסירה) ואני, כדי לפתח איתו שיחה
 ני אותו "איך החיים קפיטן?" - "קומו סבה ל-קפיטן?" הוא השיב לי משהוא שאני הבנתי
 'Shit' "חרא". שאלתי אותו למה? "זאת עבודה לקצין?" הוא התמרמר. ואני הבנתי. הם
 ולם תחתון - מבריחים. כולם חוץ מהקצין השני - זה שחטף את התקף הכאבים בכבד,
 ז טיפוס שקט שכזה.
 האוכל של הספינה היה משותף לקצינים ולצוות. אנחנו המלווים אכלנו בחדר האוכל.

I

ז נסעה להתחתן בארץ. נישאה לאורי גורן מפקד הגדעונים בצרפת.
 ז ואני עמדנו על הסיפון. השמים התחילו ל"התמלא" עננים.
 תי לה "תראי השמים מתקדרים תהייה סערה"
 מה?" היא עונה לי. "מזת' אומרת אז מה? הספינה תטבע! היא כבר "שותה" קצת מים"
 עונה.
 מה?" מקשה מרגה. "אז נמות" אני משיב. ואז היא אומרת לי במילים האלה:
 ז זה חשוב עכשיו או בעוד ארבעים שנה?"
 ה לא זוכרת את השיחה. עברו יותר מארבעים שנה. היום מרגה עברה את גיל השמונים
 חל לה הרבה בריאות אושר ואריכות ימים.

כ"ט בנובמבר 1947 - החלטת האומות המאוחדות על הקמת המדינה

ביום 1947-11-29 היינו בלב ים בדרכינו מבנדול לארץ.
 למחרת בבוקר בשעה 09:20 קיבלנו את המברק הבא:

איור 58 - מברק על החלטת האומות המאוחדות להקמת המדינה שקיבלנו בהפלגה

ל - טורצים 11.11.47 - 0920 - 30.11.47
 ס - ארנון

הלילה אשרה אספת האוסות המאוחדות את דבר הקמת המדינה העברית,
 ועת הכיצד תבא פיר לארץ.

כל הלילה הסו הרחוקות הטונים. עוד לא ראתה הארץ כסמחה הזאת.
 ואתם חברים הפסיכו דרככם.

x x x x

ארכיון ההגנה המוסד לעלייה. הפורצים מרום 22.11.47 - 2.1.49 תיק 14/219 עמוד 7.

החבר'ה אמרו שזה הזמן לפתוח את בקבוק הקוניאק ששמרנו לעת שמחה.
 אני לא האמנתי שמהבטחת האו"ם יצא משהו.

אמרתי לחברים: "כל זמן שאנחנו חוששים מהצי הבריטי אני עוד לא רואה מקום לשמחה".

פורצים את ההסגר

את העולים היינו אמורים להנחית בחוף יד מרדכי.

כדי להימנע ממפגש עם הצי הבריטי הפלגנו מצפון לכרתים. אחרי שעברנו את כרתים פנינו
 לכיוון דמיטיה באלכסנדריה ומשם לכיוון פורט סעיד. לפני שהתקרבו לחוף המצרי הטרנו
 מהסיפון את ארובות האוויר, את בתי השימוש ואת התוספות שבנינו על הסיפון.

צבענו על הספינה את השם הטורקי CARACHA.

חורדנו את כל המעפילים למחסן, סגרנו את הכוות - כיסויי פתח המחסן - (פקפורטים) וכיסינו
 אותם בברזנט. כל המלווים הסתתרו בקבינות, חוץ מההגאי והאלחוטאי. לפנות ערב, קצת לפני
 מקום המפגש וריכוז האוניות העומדות לחצות את תעלת סואץ, ראינו משחתת בריטית
 מסתובבת בין כלי השייט ופונה לכיוונינו. המשחתת התקרבה לטווח של כ-10 מ' מאיתנו.

פנו אלינו במגפון, בכל השפות שהם ידעו: אנגלית, אידיש, עברית ודרשו שנגיד להם מי אנחנו.

על הסיפון לא הייתה נפש חיה ולא ענינו להם. עד שהגדעוני בני גפן, אותה להם במורס בפנס יד
 שהחזיק ובאנגלית עילגת, שאנחנו מפליגים לגייבוטי. (על פי עדותו של בני גפן הוא אותה להם
 באנגלית עילגת שיעד ההפלגה הוא פורט סעיד ומפורט סעיד לטריפולי בלבנון. הכוונה - למנוע
 חשדות אצל הבריטים בזמן הפלגה מפורט סעיד לכיוון חופי הארץ).

עמדתי בפתח התא בחרטום וראיתי את המחסנים. פתאום ראיתי את הפקפורטים מתחת
 לברזנטים שמכסים את פתח המחסן מתרוממים. המשחתת הייתה קרובה מאוד אלינו והייתי

בטוח שנתפסו. האנגלים כנראה לא הבחינו בזה והסתלקו. השעה כבר לפנות ערב. פנינו מזרחה לכיוון הארץ.

בתשיכה ירדתי למחסנים - המצב במחסנים היה נורא.

מאה ושבעים איש בתוך חלל סגור ומחניק בלי אוויר. אינני יודע איך אף לא אחד נחנק שם למוות. העלינו מייד את כולם אל הסיפון, טיהרנו את המחסנים, תוך שאנחנו ממשכיכים את ההפלגה לכיוון יד מרדכי. ליד מרדכי היינו אמורים להגיע בערב שלמחרת. בבוקר ראיתי את האלחוטאי מתרוצץ. שאלתי אותו: "בני מה קרה?"

בני ענה לי שקיבל מברק להעביר את מקום הנחיתה ממקום ג למקום ה והוא מחפש את קוד המקומות.

מתברר שהיינו צריכים לחעתיק את מקום ההורדה מיד מרדכי, שחיה בחישג יד עם סיכויים טובים לפרוץ את ההסגר בלא שניתפס, אל מעונות עובדים ח' שליד נמל תל אביב.

מעכשיו עלינו להפליג לאורך כל חוף הארץ מול כל מחנות הצבא הבריטי, שלאורך חוף הים מעזה וצפונה.

התרעמנו וטענו שמבחינתנו הצלחנו לפרוץ את הבלוקאדה הבריטית ומעכשיו והלאה אם ניתפס בגלל שינוי היעד - אז ניתפס. אבל פקודה היא פקודה.

מסתבר שהפקודה שקיבלנו הייתה מאוד צודקת. לא ידענו שבארץ התחילה המלחמה. מה היה עולה בגורל המעפילים אילו ההורדה הייתה מתבצעת ביד מרדכי?

איור 59 - מברק שקיבלנו לשינוי מקום ההורדה

ב - ארנון - 4 0645 - 2.12.47 *

1. לרגלי הסכך בארץ מקום העבודה במקום צוטם יהיה זליג.
2. עליכם לפגוע בחצות סול סעונות עובדים ח'.
3. הסוכר לבס הסקום. אסרו קבלת ההוראה.

ארכיון ההגנה המוסד לעלייה. הפורצים מרום 22.11.47 - 2.1.49 תיק 14/219 עמוד 8.

בהפלגה לאורך חופי הארץ הורדנו את האנשים למחסן ואיש לא הסתובב על הסיפון. בשעות הבוקר עבר מעל הספינה מטוס בריטי ובדק אותנו - לא עוררנו חשד. ב - 12-04-1947 לפנות בוקר חגענו לתל אביב. עוד לפני שזרקנו עוגן כבר לא היה איש על האונייה. "התנפלו" עלינו כל חסירות של ת"א להורדת המעפילים¹.

איור 60 - קטע מתעבורת הקשר בהורדה

4.12.47

0320 -

סארנון - א. זכרו לזרוק העוגן בירכתיים.
ב. לחוף ירדו רק סוגה וירדני. חסאר חוזרים.
ג. לא לתוריד את הגויים עד הוראה מהחוף.
ד. הקפירו להודיענו תכופות פצצכם לאחר ההסלגה.

0321 -

ספרים - נפגשנו בסירה.

0323 -

ספרים - הגענו שלחו סירות.

0324 -

ספרים - ורקנו עוגן.

0326 -

ספרים - לספסון - מה עם הככסירים האם אפשר להחליף את אדין

0327 -

סארנון - אדיר חוזר עם הסכסירים.

0332 -

סאדיר - לססון - אני כבר חודשיים על הים.

ארכיון ההגנה המוסד לעלייה. הפורצים מרום 22.11.47 - 2.1.49 תיק 14/219 עמוד 12.

אני לא ירדתי לחוף. נאמר לי שאני חוזר עם הספינה לחו"ל. ניגש אלי אדם ונתן בידי 500 חמש מאות דולר (אני בחיים שלי לא חשבתי שאחזיק סכום כזה של כסף) ואמר לי: "זה כס שלך. אם תצטרך תשתמש בו. לקומנדנט אל תיתן כלום כי הוא קיבל את כל מה שמגיע ו והוסיף: יוחאי בן נון ומשה ליפסון מצטרפים אליך להפלגה" והלך.

ופונה אלי הקומנדנט הצרפתי ואומר לי, ששמע ברדיו ה - BBC תחזית מזג האוויר, מתקרב סערה איומה, הספינה צריכה תיקונים והוא מפליג לטריפולי בלבנון.

אמרתי ליוחאי ולמשה ליפסון שאנחנו לא מפליגים וירדנו מהאוניה. הטרידו אותי חמש מאו הדולרים "ששרפו" לי את הכיס. בדרך על המזח פגשתי את האדם שמסר לי את הכסף. אמרו לו "אני לא מפליג קח את הכסף בחזרה". נפטרתי מחמש מאות הדולרים.

בדומה לכל המעפילים אוכסנתי אצל משפחה נחמדה מאוד בתל אביב.

בעלת הבית התייחסה אלי כמו אל פליט שעבר את השואה. ניסיתי להסביר לה שאני ישראלי מהארץ - אבל היא לא הבינה. כל הזמן אמרה "איזה חיים היו לכם... איך יצאתם משם..."

הדבר שהכי הטריד אותי היה - אמבטיה. אתרי עשרה ימים כאלה על האונייה אני לא יכו להיכנס למיטה אם אני לא עושה אמבטיה ומתרחץ כהלכה.

בעלת הבית חששה שאין מיים חמים לאמבטיה. אמרתי לה: "אין דבר, גם מיים קרים טובים התאריך 4 בדצמבר - כבר היה די קר. היו מיים חמים, עשיתי אמבטיה טובה. הלכתי לישו ישנתי טוב. מאז לא נפגשתי שוב עם המשפחה הזו ואינני יודע מי הם.

מכאן, פניתי לבית הוועד הפועל של ההסתדרות בתל אביב, קיבלתי שוב פתק למזוודה בגדי ועשרים וחמש לירות. כמו בפעם הקודמת, אלא שהפעם הייתי כבר מתורגל.

בבית הוועד הפועל פגשתי במקרה את נחום אריאלי.

¹ ראה נספח 3.

ישת עם נחום אריאלי

ז אריאלי היה מ"מ של אחת המחלקות בקורס המכ"ים בו השתתפתי (לא חמ"מ שלי).
 יתי אותו במראה בלבד. מייד לאחר שהגתי עם אניית המעפילים הפורצים לארץ פגשתי בו
 קרה בבית הוועד הפועל בתי"א.

י פנה אלי ואמר: "תשמע, בבית הבימה יש לי פלוגה של רזרביסטים שגויסו למלחמה.
 כים שם באפס מעשה משועממים לגמרי. אני מבקש ממך אם אתה יכול, בוא איתי לשם
 ר להם על קורות הפלגת הספינה מצרפת לארץ". סיפרתי להם על ההפלגה ופריצת החסגר
 יטי.

זייתה הפגישה האישית הראשונה בינינו.

זישה השנייה בינינו הייתה נוראית - בנסיגה מהקסטל. אני האחרון שדיבר איתו ובזכות זה
 חי.

התייצבתי בפל"ים למיטב זכרוני בבסיס הפל"ים במעברות.

יתו של יצחק שושן

שה לי אבא לסיים פרק מפואר זה בעשייתך לתקומתה של המדינה בעדותו של יצחק שושן
 : שהורדה מאתר הפל"ים¹:

באחד מלילות קורס ההמשך, עורר אותנו רעש אדיר שבקע מכל ישובי הסביבה. תחילה חשבנו
 שגעון קולקטיבי בלתי מוסבר.

ל היה הראשון שהבין את המתרחש. הוא צעק לנו. "חברה יש לנו מדינה!"

ים ספורים לאחר מכן חזרנו ליגור, ומשם חוסענו באוטובוס לתל אביב. הוכנסנו לאולם בית
 ג. ופגשנו את חברינו מקורס 8. סמק נכנס ותדרך אותנו כי עומדת להגיע לחוף תל אביב
 ינת מעפילים בשם "הפורצים" ובה 167 מעפילים.

גנו מבית הספר קבוצות קבוצות. הובילו אותנו לשער מחנה קטן ברחוב הירקון שנשמר ע"י
 יר. זרכו ירדנו לחוף. על קבוצתי הוטל להתמקם על צינור ביוב ענק וארוך שנכנס לים.
 קידינו היה לקשור את הסירות ולעזור למעפילים לנע עליו לכיוון החוף.

זינו צללית של ספינה קטנה מתקרבת לחוף ונעצרת. מתוך החושך צצו סירות אחדות שניגשו
 ופינה. כעבור זמן מה חזרו הסירות לכיוונינו והחלה מין מהומה שקטה. בקושי הספקנו
 נפוס את החבלים והמעפילים החלו לקפוץ אל המזוח. לא היה זמן לקשור. נאלצתי להתזק
 ד אחת את החבל ובשניה לעזור למעפילים להתקדם.

זתר הפל"ים: "חברים מספרים" - עדותו של שושן יצחק, עמ' 493, 494
<http://www.palyam.org/HaverimMesaprim/mainpa>

כך המשכתי עד שהושטתי יד לשני גברים שנשארו מאחור כדי לורז אותם להצטרף לחבריהם.
 אחד מהם סינן לי בן שיניו "עזוב אותי אני מכיר את הדרך". כך הכרתי את "טוסקה" עמו
 שרתתי שנים לאחר מכן כקצין בחיל הים..."

יוסף שחר (שוורצמן)

"טוסקה"

ימ(א)י הפלמ"ח

הרב, יב, צ. י. כ

צ. י. כ

1725850-10

DS125.3.S328A3 2012 C.1

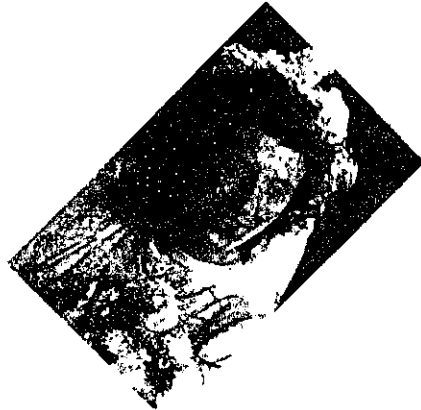
ה' יוסף,

י' שחר (שוורצמן) "טוסקה" - ימ(א)י בפלמ"ח

001725850

לאמא,
 שבחכמה, דגישות וכל כך הרבה אהבה
 ידעה להגליד, לחפות, לאחות, להסוות
 מצעי המלחמה הקשה
 (יורם שחר)

ט' בחשוון תש"י 1 בנובמבר 1949

יוסף שחר (שוורצמן)
 "טוסקה"
 ימ(א)י בפלמ"ח

DS
 125.3
 \$ 328A
 200

תחקיר, מחקר ואיסוף חומר : יורם שחר
 עריכה, כתיבה, עיצוב והפקה : יורם שחר

נדפס בדפוס אומן נהריה בע"מ, נהריה

תשע"ב - מאי 2012

ספריית יונס וסוראית נוריאן *
 YOUNES & SOPHIA NAZARIAN
 Ltd.

@כל הזכויות שמורות ליורם שחר
 אין להעתיק, לצלם או לשכפל דבר ללא אישור בכתב מאת בעל הזכויות.

אבטליון

e-mail: hakabarnit@gmail.com

טל. נייד : 054-4424686

תמונות העטיפה : ספינת המעפילים "הפּוֹרְצִים" - קטעי עיתונות, פלוגה ב' - קורס ימי קצר בקיסריה,
 בסיס הפליימס בקיבוץ מעברות, צרפת - חוף בנדול - "סלע הצוללת",
 "הקסטלי" - בית המוכתר וקבר השייח'.